

**ZALECENIE DOTYCZĄCE SPRAWIEDLIWEJ
I RÓWNEJ EUROPY:
ODBUDOWYWANIE NASZYCH SPOŁECZEŃSTW
PO EPIDEMII COVID-19**

EQUINET, Europejska sieć organów ds. równości:

Uznając, że kryzys zdrowia publicznego wywołany przez epidemię COVID-19 oraz środki podjęte przez rządy w celu jego zwalczania nie są neutralne; mają one mniejszy lub większy wpływ na poszczególnych mieszkańców Europy, wywołując nieproporcjonalnie negatywne skutki wśród niektórych grup, często już znajdujących się w niekorzystnej sytuacji społeczno-ekonomicznej i zagrożonych dyskryminacją;

Przyjmując z zadowoleniem zobowiązanie UE do zagwarantowania, że równość znajdzie się w centrum odnowy społecznej;

Uznając, że budowanie społeczeństw charakteryzujących się równością i solidarnością zwiększy również odporność społeczeństw na przyszłe kryzysy;

Przypominając, że równe traktowanie i niedyskryminacja są fundamentami powszechnego systemu praw człowieka oraz podstawowymi zasadami i wartościami Unii Europejskiej, jak i konstytucji krajowych oraz że obecny kryzys stanowi kluczowy sprawdzian przywiązania do tych wartości;

Przyznając, że istnieje wyraźne ryzyko poważnego pogorszenia koniunktury gospodarczej i kryzysu społecznego, który dotknie Europę w nadchodzących

miesiącach i latach, oraz że niemal z pewnością przyczyni się to do zwiększenia dyskryminacji i nierówności w przypadku braku silnej polityki nakierowanej na równość, mobilizacji niezbędnych zasobów i działań na szczeblach europejskim, międzynarodowym, krajowym i lokalnym;

Pamiętając, że prawo do równości i wolności od dyskryminacji jest jedynym prawem określonym we wszystkich dziewięciu podstawowych traktatach ONZ dotyczących praw człowieka i że jest ono również przedmiotem wiążącego prawodawstwa oraz dobrze rozwiniętego orzecznictwa Rady Europy, Unii Europejskiej i poszczególnych państw;

Przypominając, że organy ds. równości to niezależne instytucje państwowe powołane w całej Europie w celu propagowania równości, przeciwdziałania dyskryminacji i molestowaniu, a także często upoważnione do zajmowania się kwestią mowy nienawiści;

Zwracając uwagę, że katastrofalne skutki pogorszenia koniunktury gospodarczej w 2008 roku, wraz z gwałtownym wzrostem nierówności, ubóstwa, populizmu, dyskryminacji i mowy nienawiści, powodują konieczność lepszego reagowania na takie kryzysy i podkreślają znaczenie budowania sprawiedliwej i równej Europy po kryzysie.

Equinet przedstawia następujące zalecenia:

Reakcja na kryzys zgodna z zasadą równości

- Równe traktowanie i niedyskryminacja są wspólnymi minimalnymi standardami i muszą być przestrzegane w każdych okolicznościach, w tym w czasie kryzysu.** Każde odstępstwo od tych minimalnych standardów może zostać zaakceptowane jedynie wtedy, gdy zostanie udowodnione, że jest ono niezbędne i proporcjonalne, wąsko interpretowane zarówno w czasie, jak i w jego zakresie, a także nie narusza innych podstawowych praw.
- Wszystkie instytucje publiczne i politycy powinni wyraźnie informować, że nigdy nie wolno wykorzystywać kryzysu do zawieszania prawa do równości i wolności od dyskryminacji.** W swoich słowach i czynach powinni kierować się troską o równość i ochronę wszystkich jednostek, nie dyskryminując nikogo. Reakcja na kryzys musi być szybka, aby zapewnić ochronę najsłabszych grup społecznych i zagwarantować wszystkim równy dostęp do podstawowych usług publicznych.
- Instytucje publiczne i media muszą unikać wszelkiej dyskryminacji i mowy nienawiści wobec jakichkolwiek grup w kontekście kryzysu, a także wszelkich działań, które mogłyby wywoływać taką dyskryminację i mowę nienawiści.** Obejmuje to unikanie pośredniej dyskryminacji poprzez ogólne, pozornie neutralne środki mające nieproporcjonalnie negatywne skutki wśród niektórych grup.

W kierunku sprawiedliwej i równej Europy wychodzącej z kryzysu

4. Europa musi podjąć większy wysiłek niż jedynie dążyć do przywrócenia sytuacji sprzed kryzysu. Działania unijne i krajowe powinny mieć na celu wyeliminowanie systemowych problemów związanych z nierównością oraz budowanie sprawiedliwych i równych społeczeństw opartych na solidarności. Powinno to obejmować propagowanie równości, również w edukacji, jako wspólnej wartości i kluczowej cechy, która stanowi podstawę reakcji na kryzys ekonomiczno-społeczny.

5. Wszystkie planowane środki oraz polityki unijne i krajowe stanowiące reakcję na kryzys ekonomiczno-społeczny powinny podlegać rygorystycznej i kompleksowej ocenie wpływu na równość a ich skutki – uważnemu monitorowaniu. Warunkiem wszelkich inwestycji unijnych lub krajowych powinno być zmniejszenie nierówności. Mając na uwadze przepisy w sprawie ochrony danych, państwa członkowskie powinny zwiększyć wysiłki na rzecz gromadzenia danych dotyczących równości, aby zapewnić lepsze ukierunkowanie polityki na najsłabsze grupy społeczne oraz zapewnić okresową ocenę skuteczności podejmowanych środków politycznych.

6. UE i wszystkie kraje powinny wprowadzić i sfinansować ukierunkowane środki, w tym środki działania pozytywnego, w celu poprawy sytuacji i doświadczeń grup zmarginalizowanych oraz zmniejszenia nierówności, tak aby umożliwić stworzenie sprawiedliwej i równej Europy. Przyjmując podejście przekrojowe, szczególną uwagę należy poświęcać i przydzielać zasoby najsłabszym jednostkom wśród grup zmarginalizowanych (np. kobietom romskim, starszym osobom z niepełnosprawnościami).

7. Wszystkie kraje powinny inwestować w swoją infrastrukturę społeczną i ją rozwijać. Obejmuje to wzmocnienie systemu ochrony społecznej jako narzędzia zmniejszania nierówności strukturalnych, rozwój infrastruktury opieki, która opiera się na wspieraniu samodzielnego życia, a także zapewnienie silnej siatki bezpieczeństwa chroniącej przed wszelkimi formami ubóstwa i niepozwalającej na pozostawienie kogokolwiek w trudnej sytuacji.

8. UE i wszystkie kraje powinny wzmocnić swoje prawodawstwo w zakresie równości w sposób, który potwierdzi ją jako naczelną wartość i wykaże ambicję osiągnięcia pełnej, rzeczywistej równości w praktyce. Obejmuje to poszerzenie zakresu prawodawstwa dotyczącego równego traktowania, tak aby obejmowało ono dyskryminację ze wszystkich przyczyn i we wszystkich dziedzinach życia. Obecny kryzys wyraźnie uwidocznił potrzebę ochrony przed dyskryminacją ze względu na stan zdrowia i niekorzystne warunki społeczno-ekonomiczne oraz dyskryminacyjny potencjał sztucznej inteligencji.

9. UE i wszystkie kraje powinny rozważyć szersze stosowanie ustawowych obowiązków w zakresie równości przez pracodawców, usługodawców, instytucje edukacyjne i opieki zdrowotnej, ośrodki usług społecznych oraz ogólnie sektor publiczny, zobowiązując te podmioty do należytego uwzględniania i włączania kwestii równości do głównego nurtu swojej pracy w celu osiągnięcia pełnej równości w praktyce we wszystkich swoich działaniach.

10. UE i wszystkie państwa powinny zapewnić skuteczne egzekwowanie przepisów dotyczących równości, w tym poprzez zwiększenie osobom doświadczającym dyskryminacji dostępu do wymiaru sprawiedliwości, a także poprzez ocenę i dostosowanie skuteczności sankcji w sprawach dotyczących dyskryminacji.

11. Wszystkie państwa powinny wzmocnić krajowe organy ds. równości i umożliwić im realizację swojego potencjału monitorowania i egzekwowania prawodawstwa dotyczącego równości, promowania równości w społeczeństwie i tworzenia polityki, współpracy z podmiotami odpowiedzialnymi w celu wspierania dobrych praktyk, a także gromadzenia i analizowania danych oraz dowodów w celu zapewnienia wiedzy specjalistycznej.

Powinno się to wiązać się z rozszerzeniem mandatu organów ds. równości, który powinien obejmować wszystkie przyczyny i obszary dyskryminacji, a także z zapewnieniem tym podmiotom niezależności, dostępności oraz wystarczającego poziomu zasobów. Zalecenie Komisji Europejskiej w sprawie norm dotyczących organów ds. równości oraz zalecenie nr 2 ECRI (Europejskiej Komisji przeciwko Rasizmowi i Nietolerancji) dotyczące ogólnej polityki w zakresie organów ds. równości w celu zwalczania rasizmu i nietolerancji na szczeblu krajowym powinny być postrzegane jako normy minimalne i w pełni wdrożone przez wszystkie państwa

Equinet to Europejska sieć organów ds. równości, organizacja członkowska skupiająca 49 organów ds. równości w całej Europie, w tym wszystkie państwa członkowskie UE. Krajowe organy ds. równości to organizacje publiczne pomagające ofiarom dyskryminacji, monitorujące przypadki dyskryminacji i przekazujące o nich informacje, a także przyczyniające się do zwiększenia świadomości praw i społecznej wartości równości. Są prawnie zobowiązane do czynienia tego w odniesieniu do jednej, niektórych lub wszystkich przyczyn dyskryminacji objętych prawem Unii Europejskiej (UE) – płeć, rasa i pochodzenie etniczne, wiek, orientacja seksualna, religia lub światopogląd oraz niepełnosprawność.

www.equineteurope.org

info@equineteurope.org

facebook.com/EquinetEurope

[@equineteurope](https://twitter.com/equineteurope)

SKONTAKTUJ SIĘ Z NAMI:

www.equineteurope.org

info@equineteurope.org

facebook.com/EquinetEurope

[@equineteurope](https://twitter.com/equineteurope)

Współfinansowane z Programu
Unii Europejskiej:
Prawa, równość i obywatelstwo

